

me gælder folk på vej fra ét job til et andet og mennesker, der midlertidigt gerne vil stå delvis af ræset, for eksempel for at få bedre tid til sig selv og/eller familie. De nuværende pletvise beskæftigelsesarbejder samles i et fornuftigt styrbart hele. Vi får afskaffet de hårde grænser ved overgang til pension og mellem uddannelsessøgende og arbejdsmarked. Daginstitutionreglerne kan saneres. Alle befolkningsgrupper ligestilles over for det offentlige.

Administrationen forenkles massivt, bl. a. ved at arbejdsdirektorat, landsarbejdsnævn og amtsarbejdsnævn forsvinder. Arbejdsformidlingen effektiviseres og billiggøres. En stor del af statsunderskuddet bliver vi kvit. Dyneløfteri og stikkeri forsvinder. Der bliver udført masser af samfundsnyttigt arbejde, som nu ligger brak.

Dagpengesystemet skal ikke mere belastes med falsk arbejdsløshed (understøttelsesmodtagere, som reelt ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet og meget vil have sig frabedt at blive anvist arbejde, men som i ly af den reelle arbejdsløshed, der opstod i 1974 og 1975, har kunnet hygge sig som dagpengemodtagere vel vidende, at de arbejdsansvninger – som de ikke selv ønsker – vil falde indenfor de reelt arbejdsløses kreds).

Ved forslagets gennemførelse bringes tvangselementerne over for de arbejdsløse til ophør. Den personlige frihed sættes i højsædet for den enkelte ordentlige medborger.

Selv om folkeretten endnu er så primitivt udviklet på menneskerettighedsområdet, at den mest af alt har karakter af uforpligtende, hul festtalebravalderyk, er det dog ikke helt uden interesse, at den af Danmark tiltrådte FN-menneskerettighedserklæring i artikel 23 udtaler: »Enhver har ret til arbejde, til frit valg af beskæftigelse, til retfærdige og opnåelige arbejdsvilkår og til beskyttelse mod arbejdsløshed.« Det må være rimeligt at overtræde artikel 23 i mindre omfang, end tilfældet har været i denne Anker Jørgensen-regerings tid.

Lovforslag svarende til nærværende fremsattes som L 252 af 31. maj 1978 (Folketingstidende 1977-78, tillæg A sp. 5363) og L 236 af 10. juni 1980 (Folketingstidende 1979-80 (2. saml.), tillæg A sp. 5833). De nåede aldrig frem til 1. behandling. Andre samlede forslag til totalt at afskaffe de miserable forhold på arbejdsløshedsunderstøttelsesområdet foreligger ikke. Det bør derfor blive en folkesag at få gennemført lovforslaget. Udbredelsen deraf fortjener mindst 100 gange den opmærksomhed som den, der for eksempel blev ofret på den socialistforvirrede fattiggørelsesbog »Oprør fra Midten«.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte paragraffer

Til § 1

Inden for hver eneste kommunes grænser forefindes uendelige mængder af arbejde, som trænger til at blive udført. Arbejdsløshedsproblemet går derfor alene ud på, at det ikke økonomisk kan hænge sammen at beskæftige arbejdskraft, når den koster for stor en udgift. Prisen på arbejdskraft må derimod ikke forveksles med den løn, som den arbejdende oppebærer efter kildeskattetræk m. v. Der er himmelvid forskel på prisen på arbejde, set dels fra arbejdstager, dels fra arbejdsgiverside. Arbejdstageren reagerer efter værdien af, hvad han kan købe for beløbet, han reelt får udbetalt. For arbejdstageren er reallønnen således noget helt andet end den bruttopris på arbejdskraft, som arbejdsgiveren må betale, idet arbejdsgiveren minimum har følgende poster: Kroneantallet, den enkelte lønmodtager skal have udbetalt + statsafgiften (= kildeskattebeløbet) + administrationsomkostninger ved at beskæftige lønmodtagere + salgsomkostninger ved at få produktionen solgt + diverse forsikringer + finansiering + en række andre afgifter, for eksempel de såkaldte elevrefusioner og en række såkaldte sociale ydelser og nu det sidste nye, de såkaldte bedriftssundhedsforetagender.

For de arbejdsløses vedkommende er det offentliges udgift til arbejdskraften imidlertid meget nærmere nul. Både under den gældende og den hermed foreslåede lov. Dagpengeydelsen skal nemlig under alle omstændigheder bestrides.

Samfundsmæssigt er det vældig vigtigt ikke at spille det råstof, som de arbejdsløses arbejdskraft repræsenterer. Særlig vigtigt er dette nu, efter at udueligt regerer siden 1960 har bragt Danmark til den økonomiske katastrofes rand. Jo mere arbejde, der bliver udført, des rigere bliver samfundet. Vor gigantiske udlandsgæld kan kun afvikles ved, at der udføres milliarder af timers ekstra arbejde. Hvor meget arbejde der løbende bliver udført, afhænger fuldt og helt af, hvad den enkelte times arbejde koster for den, der skal betale arbejdet.

For den arbejdsløse er forbedret trivsel selvsagt altafgørende. Den ellers truende passivitet forsvinder, når han får en arbejdsdags normale rytme (jfr. nærmere for eksempel Edith E. Ovesens bog »Arbejdsløshedens psykologiske følger« (København 1977) og overlæge Fruensgaard i Berlingske Tiden for 22. januar 1978). Man genindfører den selvrespektskabende socialdemokratiske maksime: »Gør din pligt og kræv din ret« i den nævnte sunde rækkefølge (jfr. lovforslagets § 3, 1. pkt.).